

Směrnice S2023-07

1. srpna 2023

Pravidla pro ochranu oznamovatelů

ČÁST první

Obecná část

1. Tato směrnice se vydává za účelem zavedení vnitřního oznamovacího systému v Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR, v. v. i. (dále „**ÚOCHB**“) ve smyslu Směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie, resp. zákona č. 171/2023 Sb. o ochraně oznamovatelů (dále „**zákon**“), podle kterého je ÚOCHB povinným subjektem.
2. Vnitřní oznamovací systém ÚOCHB (dále „**VOS**“) má sloužit k prevenci a odhalování protiprávního jednání v oblastech věcné působnosti zákona (část druhá bod 4. této směrnice) a je nastaven za účelem ochrany oznamovatelů, kteří VOS hodlají použít k oznámení takového jednání.
3. V případě, že se zaměstnanec či oznamovatel ve smyslu této směrnice setká v souvislosti se svojí prací či obdobnou činností v ÚOCHB s jednáním, o kterém má oprávněný důvod se domnívat, že je či bude protiprávní a které spadá do oblasti věcné působnosti zákona, může učinit o takovém protiprávním jednání oznámení přes VOS ÚOCHB. Tímto oznámením se bude vždy zabývat jmenovaná příslušná osoba, která bude jako jediná znát totožnost oznamovatele a bude dbát o to, aby zůstala utajena. Bude-li jmenováno více příslušných osob, může si oznamovatel zvolit, které příslušné osobě podá oznámení přes VOS. Informovat o podezření na protiprávní jednání je právem, nikoli povinností. Zaměstnanec není povinen podávat oznámení podle této směrnice, je oprávněn se kdykoli obrátit na orgán zaměstnavatele, který je pověřen vedením etických záležitostí, či ředitele ÚOCHB, nebo postupovat ve smyslu kolektivní smlouvy ÚOCHB, nebo se může kdykoli obrátit na svého přímého nadřízeného.

ČÁST druhá

Vysvětlení základních pojmů

1. **Oznamovatelem** může být fyzická osoba, která je nebo byla v ÚOCHB v základním pracovněprávním vztahu, příp. uchazečem o takovou práci, nebo pro ni vykonává či vykonávala dobrovolnickou činnost, odbornou praxi či stáž či jinou obdobnou činnost ve smyslu zákona. ÚOCHB v souladu se zákonem přijímá oznámení od jiných osob, pokud oznámení souvisí s jeho činností.
2. **Oznámením** se rozumí oznámení oznamovatele obsahující informace o možném protiprávním jednání ve smyslu § 2 odst. 1 zákona, ke kterému došlo nebo má dojít v ÚOCHB a o kterém se oznamovatel dozvěděl v souvislosti se svojí prací či obdobnou činností pro ÚOCHB dle § 2 odst. 3 a 4 zákona. Oznámení obsahuje údaje o jménu, příjmení a datu narození oznamovatele nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele.
3. **Příslušná osoba** je bezúhonnou fyzickou osobou ve smyslu zákona, zletilou a plně svéprávnou, která přijímá a posuzuje důvodnost oznámení podaného prostřednictvím VOS, vyřizuje oznámení podané přes VOS ÚOCHB, navrhuje ÚOCHB opatření k nápravě nebo předejití protiprávního stavu v návaznosti na podané oznámení, plní pokyny ÚOCHB, ledaže

ohrožují nebo maří výkon její činnosti podle zákona, postupuje nestranně a zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděla při výkonu své činnosti podle zákona, a to i po ukončení výkonu této činnosti. Příslušnou osobu jmenuje ředitel ÚOCHB, který zajistí její řádné poučení o právech a povinnostech ve smyslu zákona. Příslušná osoba je odpovědná ve smyslu zákona za ochranu oznamovatele. Ředitel ÚOCHB je oprávněn jmenovat více příslušných osob, přičemž každá příslušná osoba postupuje vždy samostatně vůči oznamovateli a je povinna zachovávat anonymitu oznamovatele i vůči ostatním příslušným osobám, je-li jich jmenováno pro ÚOCHB více.

4. **Věcná působnost zákona** vymezuje oblasti, v nichž jsou oznámení pod ochranou zákona (§ 2 odst. 1 zákona). Jedná se o oznámení protiprávního jednání v následujících oblastech:

- a) má znaky trestného činu,
- b) má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 tis. Kč,
- c) porušuje zákon (č. 171/2023 Sb.),
- d) porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie v oblastech:
 - finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
 - daně z příjmů právnických osob,
 - předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
 - ochrany spotřebitele,
 - souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,
 - bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
 - ochrany životního prostředí,
 - bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,
 - radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
 - hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,
 - ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
 - ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
 - ochrany finančních zájmů Evropské unie, nebo
 - fungování vnitřního trhu včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva Evropské unie.

5. **Odvetným opatřením** se rozumí jakékoli omisivní či komisivní jednání ÚOCHB či jeho zástupců ve smyslu § 4 zákona, které bylo vyvoláno v důsledku podání oznámení a může způsobit neoprávněnou újmu oznamovateli nebo osobám dle § 4 odst. 2 zákona.

ČÁST třetí

Zavedení vnitřního oznamovacího systému

I. Způsob podání oznámení

1. Oznamovatelé mohou podat své oznámení prostřednictvím VOS, a to níže uvedenými způsoby, přičemž konkrétní přístupové údaje a kontakty jsou uveřejněny na webových stránkách ÚOCHB.
2. Oznámení ve smyslu zákona lze podat:
 - a) **Písemně prostřednictvím e-mailu**
Oznámení prostřednictvím zabezpečeného e-mailu se zasílají na určenou e-mailovou adresu přístupnou příslušné osobě.

- b) **Písemně v listinné podobě**
Oznámení v listinné podobě se zasílá poštou na korespondenční adresu pracoviště k rukám příslušné osoby.
 - c) **Ústně prostřednictvím telefonu**
Telefonicky lze podat oznámení na zabezpečené telefonní lince přístupné příslušné osobě.
 - d) **Osobně**
Požádá-li o to oznamovatel, oznámení bude přijato příslušnou osobou v rámci osobní schůzky v přiměřené lhůtě sdělené oznamovateli, nejpozději však do 14 dnů ode dne, kdy o to oznamovatel požádá.
- 3. Oznámení by mělo obsahovat dostatečné množství informací umožňujících řádné prošetření ze strany příslušné osoby. Za podstatné informace, jež by neměly v oznámení scházet, se pokládá zejména skutkový popis oznamované situace a zdůvodnění, v čem oznamovatel spatřuje porušení. Oznamovatel zároveň může přiložit další materiály a důkazy. Příslušná osoba tyto informace eviduje při přijímání oznámení.
 - 4. Údaje o totožnosti oznamovatele, či údaje, z nichž lze jeho totožnost dovodit, jsou přístupné výlučně příslušné osobě a ta má povinnost o nich zachovávat mlčenlivost. Přístupy k nástrojům pro oznamování dle bodu 3. má k dispozici pouze příslušná osoba, k jejímž rukám je oznámení podáno.

II. Příjem a zpracování oznámení, činnost příslušné osoby

- 1. Zpracování přijatých oznámení, jejich vyřizování a vedení související dokumentace zabezpečuje jmenovaná příslušná osoba, na kterou se oznamovatel obrátil. Identifikace příslušné osoby či příslušných osob, je-li jich za ÚOCHB jmenováno více, je uveřejněna na webových stránkách ÚOCHB. Při výkonu své činnosti příslušná osobě přímo odpovídá výlučně řediteli ÚOCHB. Ředitel ÚOCHB není oprávněn jakkoli postihovat příslušnou osobu za řádný výkon funkce ve smyslu zákona.
- 2. Pokud je oznámení učiněno ústním způsobem, je o něm se souhlasem oznamovatele pořízena zvuková nahrávka. Není-li souhlas udělen, vyhotoví příslušná osoba písemný záznam, který věrně zachycuje podstatu ústního oznámení.
- 3. Příslušná osoba zabezpečuje následující činnosti:
 - a) přijímá a posuzuje důvodnost oznámení podaného v souladu s touto směrnicí;
 - b) vede komunikaci s oznamovatelem ve lhůtách stanovených zákonem a má povinnost zajistit, aby nebyla prozrazena identita oznamovatele;
 - c) zajišťuje řádné prověření všech oznámení;
 - d) navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení, pokud se oznámení ukáže jako důvodné. Je-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba povinnému subjektu navrhne opatření k předejití nebo nápravě protiprávního stavu. Neprijme-li povinný subjekt opatření navržené příslušnou osobou, přijme k předejití nebo nápravě protiprávního stavu jiné vhodné opatření;
 - e) plní pokyny povinného subjektu, ledaže ohrožují nebo maří výkon její činnosti podle zákona;
 - f) má povinnost chránit oznamovatele před jakýmkoliv odvetným opatřením.
- 4. Příslušná osoba písemně **vyrozumí oznamovatele**:

- **do 7 dnů o přijetí oznámení,**
 - **do 30 dnů od přijetí oznámení o výsledcích posouzení.** V případech skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát; o takovém prodloužení informuje oznamovatele,
 - bez zbytečného odkladu o tom, že oznámení nebylo vyhodnoceno jako důvodné; zároveň **poučí oznamovatele o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci.**
5. Příslušná osoba postupuje při výkonu své činnosti podle tohoto zákona nestranně. Za řádný výkon své činnosti dle zákona ji nelze postihnout.
6. Příslušná osoba má povinnost zachovávat **mlčenlivost** o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti podle zákona, a to i po ukončení výkonu této činnosti. Šetření protiprávních jednání realizuje za zvýšené ochrany všech informací uvedených v oznámení s důrazem na striktní zachování anonymity oznamovatele.
7. Příslušná osoba je dále povinna vést v elektronické podobě **evidenci** o jednotlivých oznámeních v dále uvedeném minimálním rozsahu:
- a) vlastní dokumentace:
 - záznam o podaném oznámení,
 - výsledek prověření oznámení a plánovaná či přijatá nápravná opatření.
 - b) evidované údaje:
 - datum přijetí oznámení,
 - jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a kontaktní adresa oznamovatele, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, jsou-li tyto údaje známy,
 - shrnutí obsahu oznámení a identifikace osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li její totožnost známa,
 - datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení a jeho výsledek,
 - případně též zvuková nahrávka nebo přepis oznámení, pokud je oznámení učiněno ústně (osobní nebo telefonický rozhovor).
- Tuto evidenci vede příslušná osoba po dobu nezbytně nutnou pro případ dalších šetření, maximálně však po dobu pěti let. **K evidenci má přístup pouze příslušná osoba.**
8. Příslušná osoba je dále povinna zajistit uveřejnění relevantních informací souvisejících s agendou oznamování a povinně zveřejňovaných ve smyslu zákona na webu ÚOCHB.

ČÁST čtvrtá

Řešení oznámení

1. Podané oznámení posuzuje příslušná osoba osobně a není při něm vázána pokyny jiných osob v ÚOCHB. Za účelem prošetření oznámení příslušná osoba posuzuje informace nasvědčující protiprávnímu jednání a dohledává další s tím související skutečnosti a důkazy.
2. Zaměstnanci ÚOCHB a členové jejich orgánů jsou povinni poskytovat příslušné osobě veškerou součinnost potřebnou pro posuzování oznámení, a to včetně osobních konzultací, poskytnutí jakýchkoli informací a dokumentů a zpřístupnění zařízení a prostor ÚOCHB.
3. Na základě posouzení oznámení učiní příslušná osoba závěr o tom, zda došlo či může dojít k protiprávnímu jednání ve smyslu zákona či nikoli, zda bylo oznámení učiněno

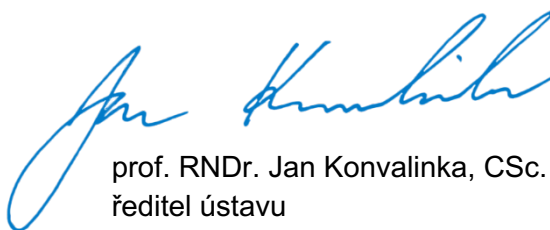
oznamovatelem v dobré víře, že informace jím podané v oznámení jsou pravdivé, jaké jsou okolnosti protiprávního jednání a jaké jsou na něm zapojené osoby. Své závěry podloží příslušná osoba důkazy, informacemi a dokumenty.

4. V případě podezření ze spáchání protiprávního jednání pověřená osoba neprodleně informuje orgán veřejné moci příslušný podle jiného právního předpisu nebo přímo použitelného předpisu Evropské unie, pokud z okolností, které jsou pověřené osobě známy, neplyne, že se oznámení zakládá na nepravdivých informacích; není-li takového orgánu, oznámením se pověřená osoba dále nezabývá.
5. Pokud příslušná osoba dojde k závěru, že došlo či může dojít k protiprávnímu jednání, sdělí tuto skutečnost řediteli ÚOCHB, ledaže se protiprávní jednání týká osoby ředitele – v takovém případě se obrátí na předsedu Rady instituce ÚOCHB. V tomto sdělení uvede příslušná osoba také navrhovaná opatření k nápravě protiprávního stavu, ledaže by tímto postupem mohlo dojít k vyzrazení totožnosti oznamovatele nebo spřízněné osoby.
6. Pokud bylo oznámení vyhodnoceno jako důvodné, přijme ředitel ÚOCHB nápravná opatření navržená příslušnou osobou, nebo přijme jiné vhodné opatření k předejití či nápravě protiprávního stavu. O přijatých nápravných opatřeních informuje příslušnou osobu.

ČÁST pátá

Další ustanovení

1. Při plnění povinností ve smyslu zákona dochází ze strany příslušné osoby ke zpracování osobních údajů oznamovatelů a třetích osob. Příslušná osoba v této souvislosti postupuje v souladu s účelem zákona, s obecně závaznými právními předpisy na ochranu osobních údajů a podle příslušných interních předpisů ÚOCHB.
2. ÚOCHB vydáním této směrnice seznámil a poučil všechny zaměstnance o možnostech a postupech oznamování podle zákona. V případě vydání pokynu ředitele jsou zaměstnanci či určený okruh zaměstnanců povinni podstoupit školení na téma této směrnice.
3. Tato směrnice nabývá účinnosti dnem 1. 8. 2023.

prof. RNDr. Jan Konvalinka, CSc.
ředitel ústavu